

16

אומר לצרכו הוא מדליקה. וכן אם מדליקה (ז) ואוחזה בידו במקומה לא יצא, שהרואה אומר לצרכו הוא אוחזה: ב' יוש מי שאומר, דכיון דהדליקה עושה מצוה, צריך שיתן שמן בידו שיעור קדם הדליקה, אבל אם ברך והדליק ואחר כך הוסיף שמן עד כדי שיעור (ח) לא יצא ידי חובתו: לא יצא (ט) * ואשה מדלקת נר חנכה, (י) שאף היא חובת כה. ואכל אם הדליקה חרש שוטח וקטן הגה (יד) * ולדידן דכל אחד אחד מבני הבית מדליק בפני עצמו, קטן שהגיע לחנופה צריך להדליק (ז) גס"פ: ודי האשה נעשה שם ח' סרין בשם בעל העטור

ד' זה מה שכתב דרכא
שם ח' סרין
ו' מיטא דרבי יוחנן
ד' דליק שם דאף
ה' באותו נס ופירש
רש"י שזוהי חנכה
על כל התבולות
הנשאות
למקום תחלה וצ"ל
די האשה נעשה שם ח' סרין בשם בעל העטור

[משנ"ב ס"ק ו]
גס"פ יש לזהר
השעור של הדל
(6) ולענין מי שז
נטלו והניחו במק
ס"ק ל ובשעה צ
המקומות כשריב
ולענין הדלקת ג
במקום החיוב, מ
הבית הוא מקוב
שמדליקו לכבוד
ואם ניכר שמטל
כדי להדליק ממנו
השעה צ.

ושיעור איסור ו
הדליקו, דעת הגו
אותו הנר מעט. ו
שבת, והניח עו
דאיתקצאי בבין
להזיז את נר הו
משום הדבר המו
יער, שדין איסור
לענין איסור טלט
קשורה לאיסור ש
(10) ולדעות שאכ
ואפילו לאחר חצ
חצי שעה לאחר ו
שהוא הדין שאסו
ואפילו לאחר חצי
ולענין נר שבת, כ
לטלטלו ממקום
מועטת במקום ו
החילוק בין נר ש
שעת הסעודה, לב
ראה בלבושי שרד

[משנ"ב ס"ק ז]
עד שיהיו מנחין ו
(11) וגר שיש בו פ
אחר, האם נחשב ו
שמותר להזיזה כו
(ס"ק ד) מדברי ה
הטעם שלא נחש
שמדליק לצרכו ו
שכיון שרואים שמ
אין זה נראה שמת
ולענין נר שבת ע
פמ"ג לעיל סי' רסו

[משנ"ב ס"ק ח]
וצריך לכבותה ולה
(12) מבואר בשו"ע
שבשבת חייב משו
חנכה סי' ח) שגם

באר היטב

יש לזהר להקפיד, מ"א. וכן ט"ז ס"ק א, וכן בשבת יצא ח"ב סימן כ' ד
שפסקה עליו: (3) ואוחזה. הניגל לזמן מצוה, אבל אוחזה בידו קצת זמן ואח"כ
מניחה בשהיא דולקת יצא. ט"ז. כ"ט: (2) אשה. ומוציאה אפילו איש, כמ"א
במקלה דהני כמו קריאת התורה, סמ"ג. וכן יראתן. ואם שהדליק יכול להדליק
לאשה ולבנה וכן שיעור מצוה אפילו בשעת חנכה או שמדלקת בעצמה, כ"ח. ע"ש
סומא, אם יכול להשתמש בקרשיו מוטב, ואם לא לו אשה אשתו מדלקת עליו, ואם
אין לו אשה ויש לו בית מנחה מדליק ע"י סיד של אחר, דסומא ח"ב בכל הפניות
תשובת רש"ל סימן עז: (7) גס"פ. עין בתשובת שער אפרים סימן מב:

משנה ברורה

לזהר שלא לטלטל הנרות חנכה ממקומן עד שישלם השעור של
הדליקה, והניגו חצי שעה (10), (1) ויש מאחרונים שמקליין בזה
וכתב הפרי"מגדים דלכתחלה בודאי יש לזהר בזה, ואפילו בנתינת
חנכה שמדליקין בבית הסנסת, (1) גס"פ נכון לזהר לכתחלה
שלא לטלטל ממקומן עד שיעור חצי שעה: (2) ואוחזה בידו
וכו'. דעת הש"י, דדוקא שאוחזה כל זמן מצוה, אבל אם
אוחזה בידו קצת זמן ואחר כך מניחה בשהיא דולקת יצא, א"כ
(3) פסק אחרונים שמקליין בזה ודעם דאין לדקל עד שיהיה
מנחין תחלה במקומן: (4) ב' לא יצא ידי חובתו. וצ"ח
לכבותה ולתן בה שמן כשעור ולתור ולהדליק (5) (ט) בלא כרבה
ג' אשה מדלקת. פרוש, (1) בעד כל בני ביתה (11). ואפילו איש
(12) יכול לעשות אותה שליח להוציאו, (13) אם עומדין בשעה
שמדלקת ושומעין הכרבה, וידיעבד אם לא ענו אמן על הכרבה
גס"פ יצא. (14) וכן איש מברך לאשה, ויוצאת ידי חובתה אם
עומדת שם ושומעת הכרבה (15), לא בענין אחר (16). וכן
מקום אשה אינה צריכה להדליק, דהיון רק טפלות לאנשים: ואם רוצות להדליק מברכות, דהיו
דיכולות להכריע (17). וכשאין האיש בבית שאחרים דולקין ויכול להשתמש בקרשיו עמהם ויברכו עליו, וכן אם יש לו אשה, אסור
מדלקת עליו, ואם הוא בבית שאחרים דולקין ויכול להשתמש בקרשיו עמהם ויברכו עליו, וכן אם יש לו אשה, אסור
שאינו יכול להוציא אחרים: (18) שאף היא חובת כה. שהנסת היתה על כל בתולה הנשאת שתבעל להגבין
תחלה, וגם התשועה נעשה עלי ידי אשה, שבת יוחנן מה גדול חובה ראשו של ראש הצוררים: (19) כלום. אפילו אחרים עומדי
על גבם, דאין עליהן חוב מצוה (20): (21) ואף-על-פי שהניחה גדול. להדלקה עושה מצוה ולא הנחה: (22) ויש מי שאומר וכו'.
הנה לפי מה שפסק המספר בסימן תרפ"ט סעיף ב, משמע דלמעשה אין לסמוך שיהיה הקטן יכול להוציא מהדלקת לגדולים
[אחרונים]: (23) ולדידן וכו'. ורצה לומר, דאף אם נימא להלכה דלא פהי-אומרים הנ"ל ואינו יכול להוציא אחרים מהדלקת.
(24) מפל מקום הוא בעצמו פיון שהגיע לחנופה צריך להדליק, וכן בבאר תלכה. ונראה לי דלקטן אין צריך להחמיר פלי האי. ודי
שדליק בכל לילה רק נר אחד לכלי עלמא. כתבו האחרונים, דגר גס"פ יכול לומר ששעה נסים לאבותינו (25):

שערי תשובה

רש"י קאמר לענין מדליקין מר לנר אבל גם בשעת הדלקה עושה מצוה דאמרין
פשי"ס דמברכין להדליק כו'. וכן במשפעות שהקשה בן וכתב שכתב העיר בנה
כא"ר ג"כ, וכן בבבלי ונבחר"ט. וכן בהל"ט סימן כ' שכתב: העיקר נ"ח ממקומה
בתוך זמן הדלקה אפשר שלא יצא י"ח, שהרואה יאמר לצרכו הוא דאדלקה
מתחלה, ע"ש. וכן סימן רפ. גרסנ"ה שהניחה גדולת נסיה ומתנוצצת, אפשר
הרואה יאמר לצרכו הוא דאדלקה מאחר שאין תולת קבורה, ע"ש. וצ"ע בזה,
ונראה דאם חזרו ומדליק במקום קבוע לא יצא: (2) אשה. עב"ח"ט. ומ"ש בשם
רש"ל דמדליק בעצמו ע"י סיד אחר, עין במד"ק שלא יצא וצ"ל שאינו מוציא
אחרים, ע"ש, וכתבתי מח"ב:

באר תלכה

* אשה מדלקת וכו'. עין משנה ברורה דכחלה להוציא אפילו בעלה, אבל
ידוע מה שאמר רבותינו ז"ל בכרכות דף כ' בן מברך לאביו ואשה
מברכת לבעלה, אבל אמר חכמים: תבוא מארה לאדם שאשתו וכו' מברכין
לו. ומה שאמר 'דקא מדליק' עלי כגו ביתאי, מפני שלא היה אז בביתו, ועקר
החוב מנה על הבית: * ולדידן דכל אחד אחד וכו'. עין במשנה ברורה. וכן
לקמן בסימן תרע"ב בפני אברהם סעיף קטן ח דהביא משלטי-גבורים דסבירא
לה דאפילו לדידן שמדליקין נר לכל אחד אחד, קטנים פטורין ודנהי דמתקב
לכתוב, הניגו בברך שיש בו חייב על הגדול מצד הדין, אבל בזה דגם בגדול
ליכא כי אם משום הדור מצוה, אינו מתקב לכתוב בו הקטן. ואחר כך מצאנו
במאירי שגם הוא כתב בן זה לשונו: המסדרין במצות נר לכל אחד ואחד,
לפי מנין בני ביתו הגדולים, עד כאן לשונו. ומה שכתב שם המסדרין ששקל
לשוחות דעת השלטי-גבורים עם דעת הרמ"א, הוא דחוק גדול. ובאמת מה
שהקטן-אברהם הביא שם בברך זה, משום דכתב מתחלה דלדעת המספר מנר
על-קרבתו שיש לו בית בפני עצמו, להכי מפסי 'ואפילו דאפילו לדידן' וכו',
ואינו ח"ב אלא בשלש לו בית בפני עצמו:

עומדת שם ושומעת הכרבה (15), לא בענין אחר (16). וכן
מקום אשה אינה צריכה להדליק, דהיון רק טפלות לאנשים: ואם רוצות להדליק מברכות, דהיו
דיכולות להכריע (17). וכשאין האיש בבית שאחרים דולקין ויכול להשתמש בקרשיו עמהם ויברכו עליו, וכן אם יש לו אשה, אסור
מדלקת עליו, ואם הוא בבית שאחרים דולקין ויכול להשתמש בקרשיו עמהם ויברכו עליו, וכן אם יש לו אשה, אסור
שאינו יכול להוציא אחרים: (18) שאף היא חובת כה. שהנסת היתה על כל בתולה הנשאת שתבעל להגבין
תחלה, וגם התשועה נעשה עלי ידי אשה, שבת יוחנן מה גדול חובה ראשו של ראש הצוררים: (19) כלום. אפילו אחרים עומדי
על גבם, דאין עליהן חוב מצוה (20): (21) ואף-על-פי שהניחה גדול. להדלקה עושה מצוה ולא הנחה: (22) ויש מי שאומר וכו'.
הנה לפי מה שפסק המספר בסימן תרפ"ט סעיף ב, משמע דלמעשה אין לסמוך שיהיה הקטן יכול להוציא מהדלקת לגדולים
[אחרונים]: (23) ולדידן וכו'. ורצה לומר, דאף אם נימא להלכה דלא פהי-אומרים הנ"ל ואינו יכול להוציא אחרים מהדלקת.
(24) מפל מקום הוא בעצמו פיון שהגיע לחנופה צריך להדליק, וכן בבאר תלכה. ונראה לי דלקטן אין צריך להחמיר פלי האי. ודי
שדליק בכל לילה רק נר אחד לכלי עלמא. כתבו האחרונים, דגר גס"פ יכול לומר ששעה נסים לאבותינו (25):

שער הציור

(1) עין לעיל בסימן רסג בפני אברהם סעיף קטן כג מה שמוכח מזה של שלמה, וכן בפרי תושב' מה שכתב דהאינא שהתברר לכני הבית וכו': (2) כד
אברהם: (3) עין באלה רבה ופרי"מגדים ומאמר-מרכי: (4) חמ"מ משה ונשמת-אדם, דלא כפרי תושב': (5) מנחם-אברהם. ורצה לומר, דכמו לענין חרש טיב
וקטן דלא עשה כלום הניגו להוציא אחרים, כמו שכתב הש"י. בן הוא הדין בזה. עוד יש לומר דכונתו לאפוקי דלא נפרש דאפילו במקום שהפעל מדליק אף
נמי צריכה להדליק, קא משמע לן דלא צריכה, וכמו שכתבנו לקמה בשם עלת-שמואל, וכן כתבו רש"ל ואלה רבה, דאשתו בגופו דמי ואינה צריכה, א"א
דכחלה להדליק בעד כל בני ביתה: (6) כ"ח וט"ז: (7) פרי"מגדים: (8) שם: (9) ומה שכתב רמ"א 'לדידן', הניגו דלדעת המספר לעיל בסימן תרע"ב שסיב
שאין צריכה להדליק אפילו המסדרין רק המסדרין בשביל פלם נורק שמוסיף בכל לילה אין שנה כלל לומר דהקטן ידליק, אם לא שיש לו כח
מנחה בפני עצמו, וכמו שפסק המספר לקמן בסימן תרע"ב סעיף ב, וכמו שכתב בפני אברהם שם:

חנכה סי' ח) שגם